

MENCZYŃSKI MICHAŁ (1900-1986)

Urodził się 11 sierpnia 1900 roku w Gostyniu, w rodzinie Szczepana i Wiktorii. Po ukończeniu szkoły powszechnej w Gostyniu w 1914 roku, pracował zarobkowo w rolnictwie. W grudniu 1918 roku wstąpił ochotniczo do tworzącej się w Gostyniu Straży Ludowej. Z bronią w ręku rozbijali Niemców w samym Gostyniu i okolicy. 7 stycznia 1919 roku wstąpił do tworzącego się w Gostyniu oddziału powstańców wielkopolskich. Służył w 1. kompanii gostyńskiej pod dowództwem por. Stefana Eitnera. Brał udział w walkach z bronią pod: Waszkowem, Gościejewicami, Pomykowem, Janiszewem i Pawłowicami, na odcinku Grupy „Leszno”.

W kwietniu 1919 roku za bardzo dobre sprawowanie oddelegowano go na specjalistyczne szkolenie sanitarne do Szpitala Garnizonowego w Poznaniu. Tu służył w II. kompanii sanitarnej, która wchodziła ze służbami sanitarnymi wojskowymi w skład 14. Wielkopolskiej Dywizji Piechoty (1. Dywizja Strzelców Wielkopolskich). W latach 1919-1920 służył na froncie Litewsko-Białoruskim i brał udział m.in. w walkach o Lwów, Kijów i Bobrujsk. W listopadzie 1922 roku w stopniu kaprała, ordynansa sanitarnego został zdemobilizowany. Następnie jako bezrobotny szukający pracy wyjechał na Śląsk i tam znalazł zatrudnienie jako górnik w kopalni Michałowice. W tym czasie brał udział w strajkach górniczych oraz manifestacjach patriotycznych w Zagłębiu Dąbrowskim w kopalni Parzysk, gdzie zastrzelono czterech górników.

Po pięciu latach pracy wrócił do Gostynia, wstąpił do Drużyn Strzeleckich J. Piłsudskiego i otrzymał pracę na PKP Stacja Gostyń w charakterze pomocnika magazyniera. W lutym 1925 roku zawarł związek małżeński z Pelagią z domu Smektała (1905-1990). Z małżeństwa tego urodziły się dzieci: Maria (zamężna Ladrowska, ur. 1926); Franciszek (ur. 1927); Krystyna (zamężna Grzesiecka, ur. 1939). W 1937 roku otrzymał awans na magazyniera i przeniesiony został na stację PKP wraz z rodziną. We wrześniu 1939 roku wojskowe służby kolejowe zorganizowały ucieczkę wraz z rodziną na koleją na kierunek Kutno-Warszawa. Niestety, po dwóch tygodniach ucieczki nastąpił odwrót i pod koniec września bocznymi drogami pieszo i wozami konnymi wrócił do Środy. W czasie okupacji pracował na stacji PKP Środa i po wyzwoleniu pracę tam kontynuował do emerytury. W 1972 roku za udział w powstaniu wielkopolskim awansowany na stopień podporucznika Wojska Polskiego.

Zmarł w środzie 13 marca 1986 roku i pochowany jest w grobowcu rodzinnym na cmentarzu w Środzie Wielkopolskiej. Jego nazwisko umieszczone jest na tablicy Powstańcy Wielkopolskiej 1918/1919, odsłoniętej w 2005 roku w Kwaterze Powstańców Wielkopolskich w Środzie Wielkopolskiej.

Był odznaczony: Odznaką Pamiątkową Wojsk Wielkopolskich (1921), Odznaki Honorowej Fontu Litewsko-Białoruskiego (1921); Odznakę Pamiątkową 14 Dywizji Piechoty Wielkopolskiej (I Dywizja Strzelców Wielkopolskich); Złotym Krzyżem Zasługi (1958); Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym (1974); Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski (1974).

K. Grzesiecka, *Menczyński Michał (1900-1986)*, [w:] *Powstańcy wielkopolscy... Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918/1919*, T. V., Poznań 2008, s. 118-119.